

DEURES DE RECUPERACIÓ MÚSICA 1R D'ESO

DATA D'ENTREGA : dia de l'examen de música de recuperació

Utilitza aquest document per repassar per a l'examen de recuperació. **ÉS OBLIGATORI FER-LO I PRESENTAR EL MATEIX DIA DE L'EXAMEN.** Pots imprimir el document i fer els exercicis en el mateix full, o pots utilitzar-lo per només mirar, i copiar els exercicis i respostes (entregant-lo com si fos un treball, amb la seva portada i índex, recorda copiar els enunciats)

PER SUPERAR LA MATÈRIA ES COMPTABILITZARÀ: EL 20% LA NOTA DEL CURS, EL 45% DE LA NOTA AQUESTS DEURES I EL 35% L'EXAMEN ESCRIT

1. SO, SOROLL I SILENCI I LLENGUATGE MUSICAL

Vivim en un món ple de sons i sorolls. Per definició, la vida és moviment, i tot moviment implica un so. El silenci no és més que una abstracció, una idea, perquè en realitat, no existeix.

El so i el soroll es manifesten mitjançant la vibració d'un cos. Per escoltar un cos sonor es necessita un **emissor** (cos elàstic capaç de vibrar), un mitjà **transmissor** (per on es propaguen les ones sonores) i un subjecte **receptor** (l'oïda).

El so és la sensació que es produeix quan 2 cossos xoquen, vibren i transmeten unes ones sonores amb vibracions regulars i constants.

El soroll és la sensació que es produeix quan 2 cossos xoquen, vibren i transmeten unes ones sonores amb vibracions irregulars i inconstants. Provoquen una sensació més o menys desagradable. Si el soroll s'utilitza amb una finalitat artística, es converteix en una part integrant d'una obra musical, és a dir, en so.

El silenci és la sensació produïda per l'absència de so i soroll. El silenci absolut es troba a l'univers, ja que a l'espai no hi ha aire per on puguin propagar-se les ones sonores.

Tot i que no podem veure les ones del so, podem representar-ne la forma en una gràfica. Què diferencia les ones d'un so i les d'un soroll? Les primeres són ordenades i regulars, i les segones són desordenades i irregulars.

1.1) Esmenta dos exemples de soroll i dos de so. Digueu per què els has triat.

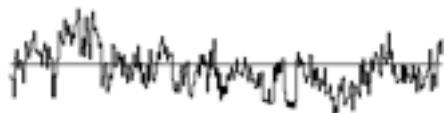
1.2) Com et sembla que sonen aquestes ones?

Per a la majoria de sons que ens arriben, el medi de propagació més habitual és l'aire, que és un gas. El so es pot propagar per qualsevol gas, líquid o sòlid, encara que amb velocitat diferent: com més dens és el medi, més ràpidament es propaga el so.

Medi de propagació	Velocitat del so
Aire (gas)	331 m/s
Aigua (líquid)	1.435 m/s
Acer (sòlid)	5.000 m/s
Buit (no hi ha medi)	0 m/s (no hi ha propagació)

Una curiositat: l'eco. L'eco s'explica perquè l'ona reflectida ens arriba en un temps superior al de la persistència acústica (0.1 segons per sons musicals i 0.07 per paraules). La persistència acústica és el temps que necessita el cervell per identificar 2 sons diferents o un sol so.

L'eco es produeix quan l'ona sonora reflecteix perpendicularment en una paret i l'emissor està a una distància superior a 17 metres (si són sons musicals) o 11,34 metres (si són paraules).

Les qualitats del so són: durada, intensitat, altura i timbre.

Qualitat del so	Definició
Altura	Qualitat del so que expressa si els sons són aguts o greus.
Durada	Qualitat del so que expressa si els sons són llargs o curts.
Intensitat	Qualitat del so que expressa si els sons són forts o fluixos.
Timbre	Qualitat del so que expressa de quina font sonora prové.

QUALITATS DEL SO				
Qualitat	Durada	Altura	Intensitat	Timbre
S'expressa	llarg-curt	agut-greu	fort-fluix	Instrument o font sonora (ex. trompeta)
Ve donada per	El temps	La freqüència d'ona	L'amplitud d'ona	Els harmònics
Element musical que genera	Figures musicals, ritme i moviment.	Notes musicals, melodia i harmonia	Dinàmiques	Timbre, instrumentació

1.3) Identifica de quina qualitat del so es parla a cada fragment de conversa.

Si us plau, apuja el volum de la ràdio: _____

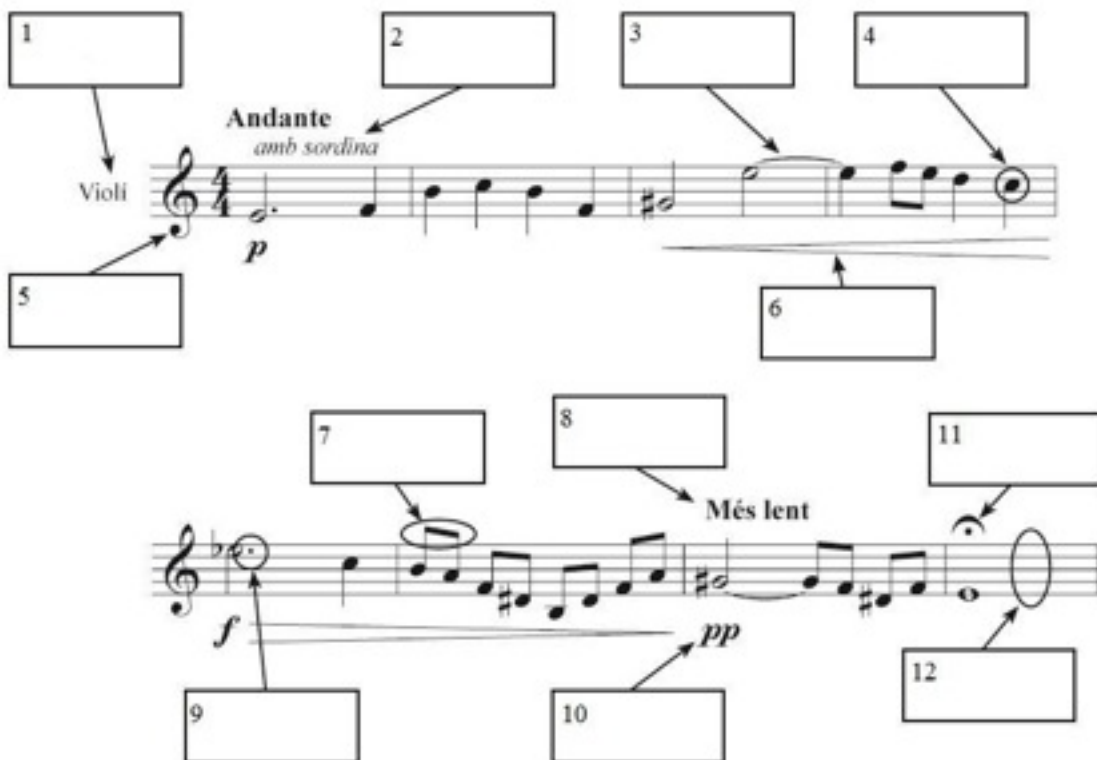
Ets en Joan? No t'he conegut la veu: _____

M'agrada el flautí perquè sona agut: _____

Quan vulguis que obri la porta, fes tres trucs curts i un de llarg: _____

1.4) Indica a la partitura, cada element musical a quina qualitat del so correspon:
DURADA, ALTURA, TIMBRE o INTENSITAT.

1.5) Posa el número de cada concepte davant de l'explicació que li correspon.

1	Font sonora
2	Durada
3	Silenci
4	Intensitat
5	Altura
6	Timbre
7	Acústica
8	Medi de propagació

	Diem que n'hi ha quan no se sent cap so.
	Si no n'hi ha el so no ens arriba i no sentim res.
	Si un so ens molesta, l'acostumem a anomenar així.
	Ens expressa si un so és més llarg o més curt.
	Art dinàmica que es basa en l'ordenació dels sons en el temps.
	Gràcies a ell podem saber de quina font sonora prové un so.
	Ens indica si un so és més agut o més greu.
	Habitualment s'anomena volum o potència del so.

9	Soroll		Estudia el so des d'un punt de vista científic.
10	Música		Anomenem així qualsevol objecte que produeix so.

LLENGUATGE MUSICAL

ACTIVITATS QUADERN VIRTUAL

Entra a l'enllaç web que hi ha a continuació i realitza totes les activitats del quadern virtual sobre notes i figures.

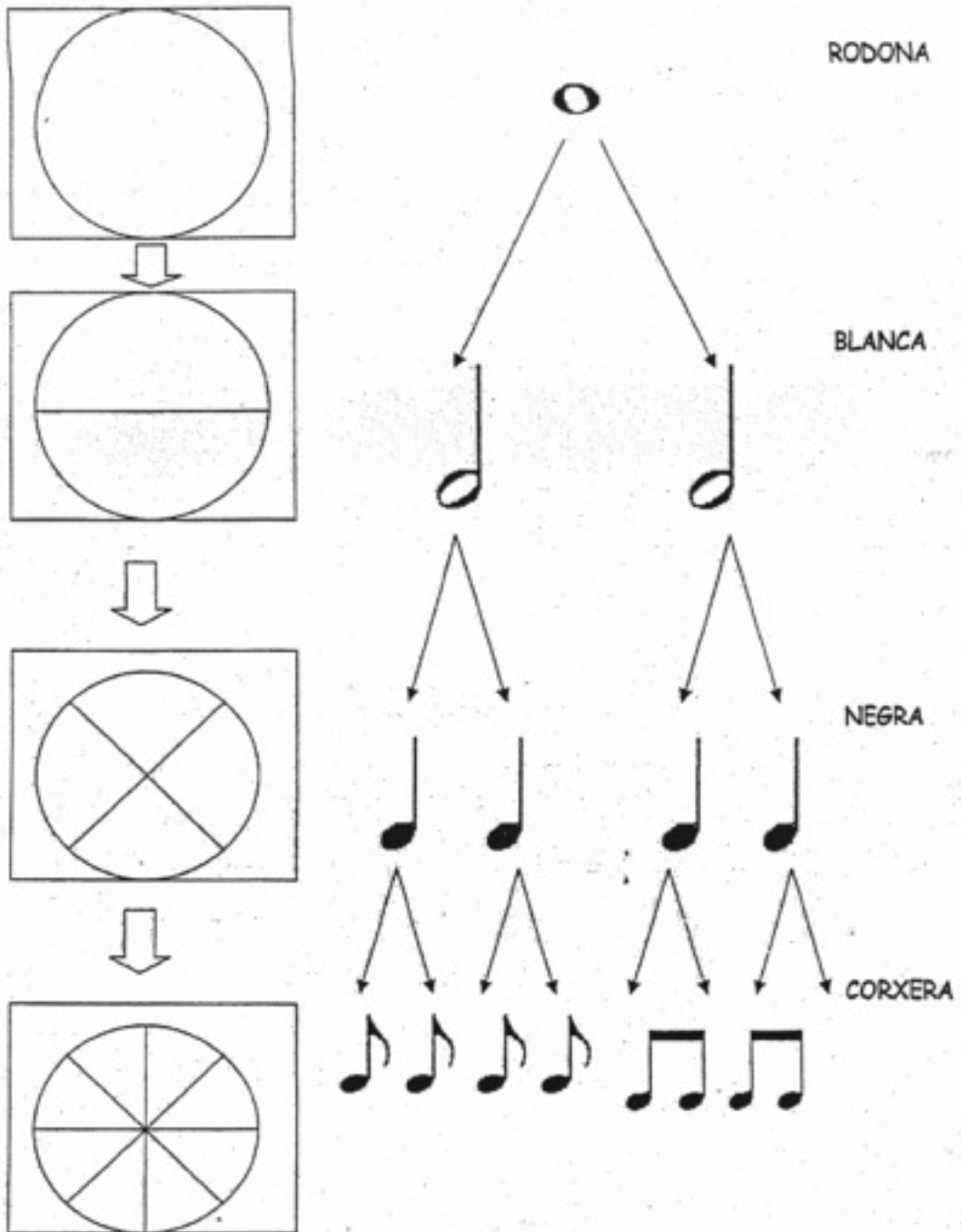
http://clic.xtec.cat/qv_biblio/act.jsp?activity_id=21

Recorda que has de saber les notes i les figures musicals, així com transcriure bé una partitura musical (copiar-la igual).

A continuació tens exercicis per practicar aquests conceptes, fixa-t'hi bé perquè a l'examen sortiran exercicis molt semblants o iguals.

1. Fixa't amb el següent esquema :

VALORS DE LES NOTES = DURADA

1. Escriu el nom del valor de la nota :

 =

 =

 =

 =

 = SEMICORXERA

 + =

2. Escriu les equivalències :

 = 2 _____

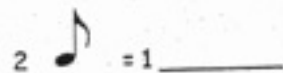
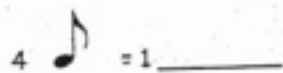
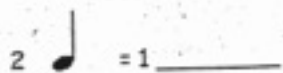
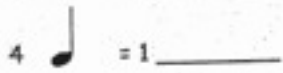
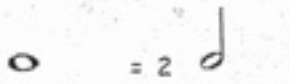
 = 2 _____

 = 2 _____

 = 2 _____

 = 1 _____

3. Completa els següents valors :

4. Fixa't amb els números que hi ha escrit sota les notes. Escriu el nom dels valors de les notes de següent melodia en els números que hi ha a continuació :

1 1 2 2 1 1 1 2 2 1 1
 2 2 1 1 1 3 1 1 1 2 2 1
 2 2 1 1 1 2 2 1 1 1 3

1 = _____

2 = _____

3 = _____

VALORS DELS SILENCIS

VALOR DE NOTA	VALOR DEL SILENCI
 = RODONA	
 = BLANCA	
 = NEGRA	
 = CORXERA	
 = SEMICORXERA	

1. Escriu el nom del valor dels següents silencis :

 = _____

 = _____

 = _____

 = _____

 = _____

 = _____

1. Pinta amb els següents colors el valor de les notes de la melodia anterior :

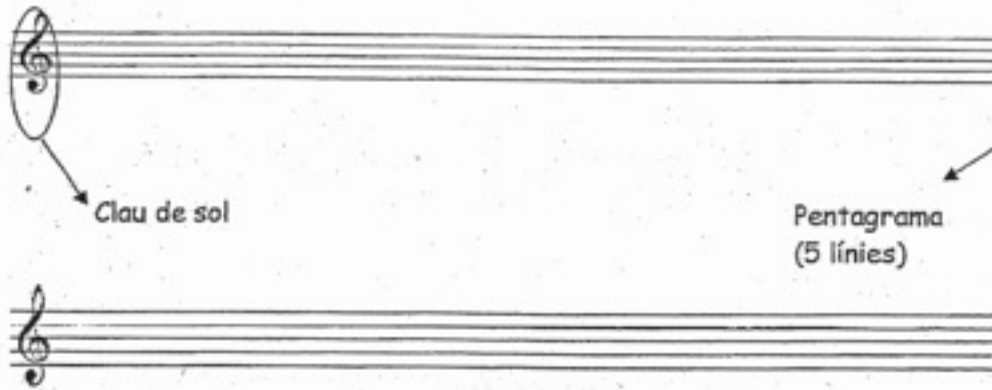
- Rodona amb verd
- Blanca amb vermell
- Negra amb blau

2. Pinta amb els següents colors els valors de les notes de la melodia següent :

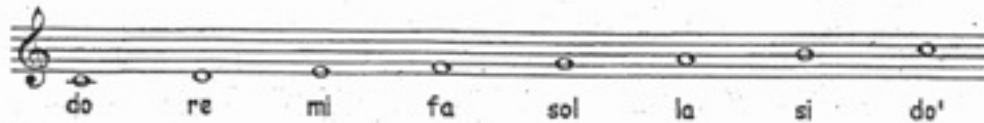
- Blanca amb vermell
- Negra amb blau
- Corxera amb lila
- Semicorxera amb taronja

Ha - shi ve - nu ha - shi ven - nu a do - nai
7 - le - cha ye - na shu - va, ve - na
14 - va Cha desh Cha d
18 Ya - me - i - nu ke - ke - dem

1. Copia la clau de sol :

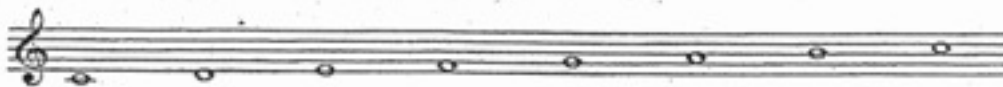
2. Llegeix el nom de les notes:

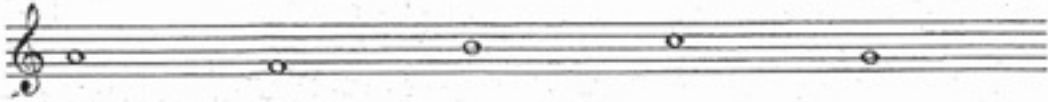
> Pinta les notes amb els següents colors:

- el do vermell
- el mi blau
- el la groc
- el si taronja
- el re verd
- el do' negra
- el sol lila
- el fa gris

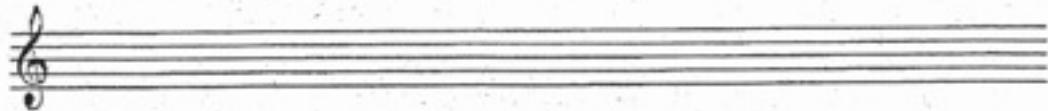
3. Escriu el nom de les notes i pinta-les amb els mateixos colors de l'exercici

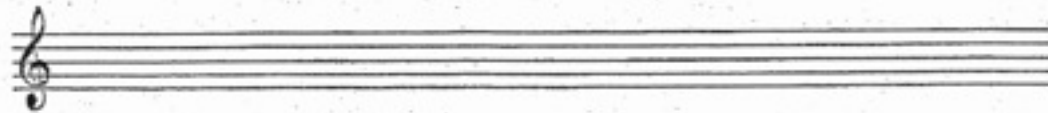
1. Escriu el nom a les següents notes i pinta-les amb els mateixos colors de l'exercici 2.

2. Dibuixa les següents notes i pinta-les amb els mateixos colors de l'exercici 2 :

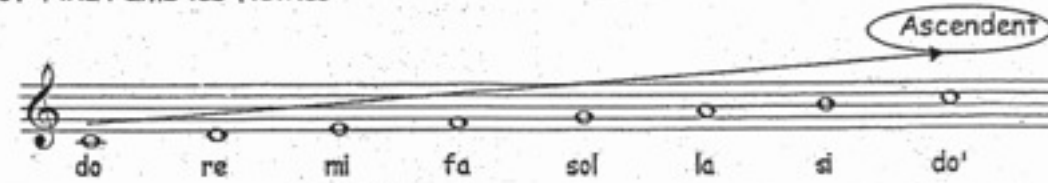

mi sol fa re do do'

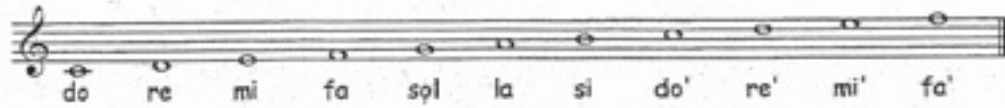

si mi la re fa do

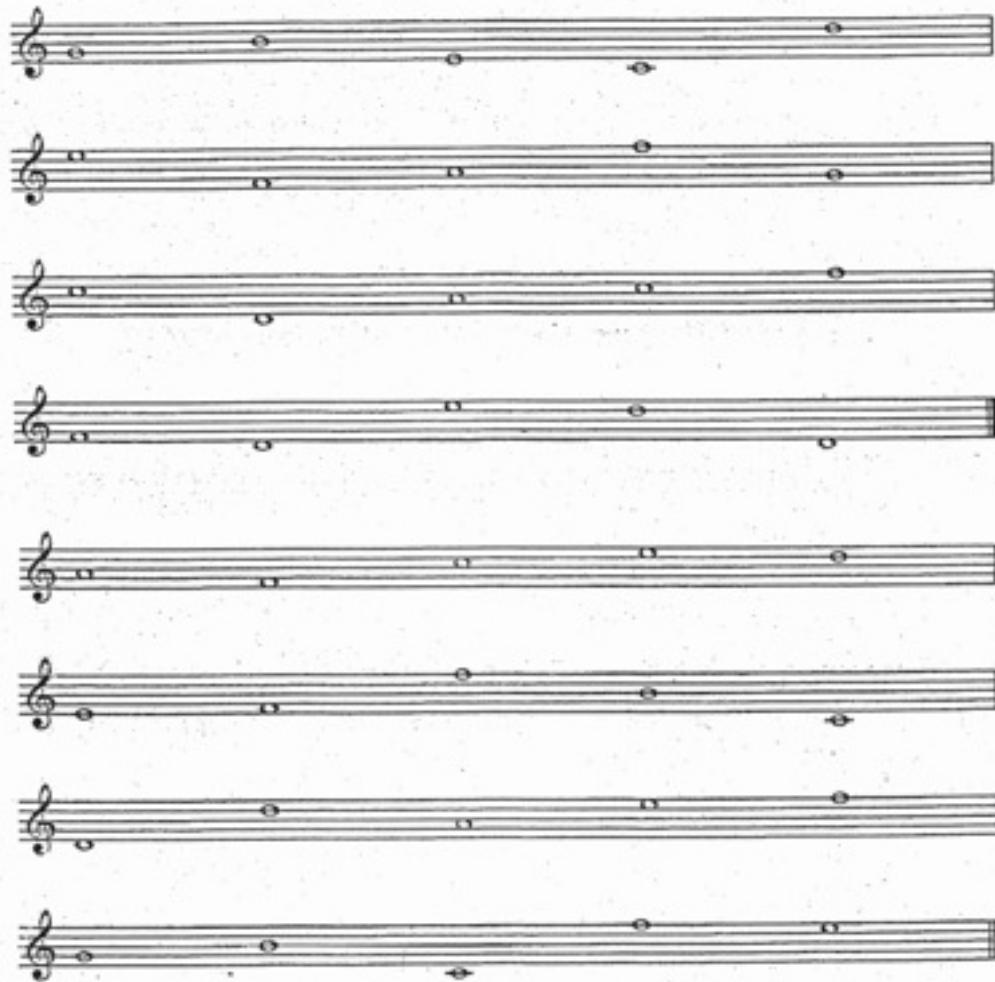
3. Fixa't amb les fletxes :

4. Fixa't amb les següents notes :

5. Escriu el nom de les notes i pinta-les amb els colors de l'exercici 2 :

2. ELS INSTRUMENTS MUSICALS

Els instruments musicals són objectes que serveixen per fer música. Segons la seva manera de produir el so, s'agrupen en famílies:

A) INSTRUMENTS DE PERCUSSIÓ:

- IDIÒFONS: el material que vibra és el propi cos de l'instrument.
- MEMBRANÒFONS: El material que vibra és una membrana.

B) INSTRUMENTS DE CORDA

- CORDÒFONS: El material que vibra és una corda.

C) INSTRUMENTS DE VENT

- AERÒFONS: El material que vibra és l'aire.

D) INSTRUMENTS ELÈCTRICS I ELECTRÒNICS

- ELECTRÒFONS: El material que vibra és el corrent elèctric.

Estudiem amb més detall cada una de les famílies.

ELS IDIÒFONS

Formen part del que normalment anomenem instruments de percussió. El material que vibra és el propi cos de l'instrument. Poden fer-se sonar de diferents maneres: **percutint, puntejant o fregant.**

1. Alguns exemples idiòfons **percutits** són:

maraques   castanyoles   carilló   marimba   campanes tubulars

2. Alguns exemples d'idiòfons **puntejats** són:

caixa de música   kalimba   guimbarda

3. Alguns exemples d'idiòfons **fregats** són:

harmònica de cristall

copes afinades

güiro

2.1) Busca informació sobre un dels instruments citats com idiòfons, preferentment d'algun que no coneguis gaire o gens, i escriu, a mà, un resum del més important. Pots acabar l'activitat buscant imatges d'alguns d'aquests instruments, també del que has explicat, i enganxant-les a continuació.

ELS MEMBRANÒFONS

Com els idiòfons, també formen part dels instruments que habitualment anomenem de percussió. En aquests instruments, el material que vibra és una membrana tensa.

Alguns exemples d'instruments membranòfons són:

Pandereta

bongos

tamborí

djembé

darbukka

ximboma (fregat)

bendir

tambor

timbales

bombo

cuica (fregat)

congues

2.2) D'aquests instruments, alguns poden produir més d'un so i d'altres sempre produeixen el mateix. A més, hi ha un d'aquests instruments, que pot afinar-se amb facilitat i que s'utilitza en les orquestres simfòniques. Saps quin és?

_____

Un cas especial: la bateria. És un conjunt d'instruments idiòfons i membranòfons percudits, tocats per un sol músic. Esbrina quin estil de música fou el creador de la bateria, que ara ens sembla tan habitual. Escriu el nom d'aquest: _____

2.3) Busca informació sobre un dels instruments membranòfons, escriu a mà un resum del més important. Busca imatges d'alguns d'aquests instruments, i enganxant-les a continuació.

_____
_____
_____
_____
_____

ELS CORDÒFONS

Són els instruments de corda, i el material que vibra és una corda tensa (o més d'una). Poden fer-se sonar de diferents maneres: **puntejant, percudint o fregant.**

1. Alguns **cordòfons puntejats** són:

- puntejats amb els dits:

Kora   Balalaika   arpa   guitarra

- puntejats amb una púa:

Bandúrria   banjo

- puntejats amb un teclat: Clavecí

2. Alguns **cordòfons percudits** són:

- percudits amb baquetes:

Cimbalom

- percudits amb un mecanisme accionat per un teclat:

Clavicordi

Piano

3. Alguns **cordòfons fregats** són:

- fregats amb un arquet:

Violí

viola

violoncel

contrabaix

- fregats amb una roda: Viola de roda

2.4) Busca informació sobre un dels instruments cordòfons, escriu a mà un resum del més important. Busca imatges d'alguns d'aquests instruments, i enganxa-les a continuació.

ELS AERÒFONS

Són els instruments de vent. El material que vibra és l'aire que contenen o que passa a través d'ells. L'aire pot bufar-se contra un broquet, un bisell, una o dues canyes o una inxa lliure. El tub de l'instrument és la caixa de ressonància.

Alguns aeròfons de broquet són (també els anomenem instruments de **vent-metall):**

Trompa

Trompeta

Trombó de vares

Bombardí

Trombó de pistons

Corneta

Fiscorn

Tuba

Alguns aeròfons de bisell o trencavents són (formen part dels instruments de vent-fusta):

Flauta de bec travessera	flabiol	flauta
flautí	flauta de Pan	siurells

Alguns aeròfons de canya o inxa simple són (també formen part dels instruments de vent-fusta):

Clarinet	Clarinet baix	saxòfon
saxo soprano	alboka	

Alguns aeròfons de canya o inxa doble són (també formen part dels instruments de vent-fusta):

oboè	corn anglès	fagot	contrafagot
gralla	tenora	sac de gemecs	

Alguns instruments d'inxa (o llengüeta mecànica/metàl·lica) són:

harmònica	acordió cromàtica	acordió diatònic
-----------	-------------------	------------------

Un cas especial: l'orgue. És un instrument aeròfon. La part de l'instrument que sona és l'aire que hi ha dins els tubs. Cada tub produeix una sola nota. Hi ha tubs de moltes formes i mides diferents, però tots produeixen el so gràcies a un bisell o a una inxa lliure. L'orgue es toca per mitjà de diversos teclats manuals i un teclat per als peus anomenat pedaler.

2.5) Busca una imatge d'un orgue de tubs i enganxar-la a continuació. Vigila de no equivocar-te i agafar un orgue electrònic! Tot seguit, busca les semblances i diferències entre un orgue de tubs i un orgue electrònic.

ELS ELECTRÒFONS

Són aquells instruments que habitualment anomenem elèctrics o electrònics. El material que vibra és el corrent elèctric. Cal distingir entre els electròfons elèctrics, instruments d'altres famílies als quals s'ha afegit un sistema d'amplificació, i els electròfons electrònics, on el so es produeix per mitjans totalment electrònics (circuitos, xips...)

Alguns **instruments elèctrics** són:

Piano elèctric

Baix elèctric

Guitarra elèctrica

Alguns **instruments electrònics** són:

Orgue electrònic

Sintetitzador

2.6) Si punteges les cordes d'una guitarra elèctrica que no estigui connectada a un amplificador, veuràs que se sent molt poc. Per què?

2.7) Què és una “pastilla” en una guitarra elèctrica? Quina és la seva funció?

2.8) Compara cada parella d'instruments i explica quines semblances i diferències existeixen entre ells:

Instruments	En què s'assemblen?	En què es diferencien?
Piano i Clavecí		

Guitarra i Banjo		
Violoncel i Viola		

2.9) Omple el següent requadre:

Família instrumental	Element que vibra i produeix el so

2.10) Relaciona les 3 columnes amb fletxes:

Llengüeta simple	clarinet	registre agut
Llengüeta doble	trompeta	registre mitjà
	fagot	
	oboè	
	trombó	
embocadura	trompa	registre greu

2.11) Classifica tots els instruments de corda segons la forma de produir el so, fregant, pinçant o percudint:

contrabaix, arpa, viola, clavicordi, guitarra, piano, clavicèmbal, violí, violoncel

- Cordòfon fregat: _____

- Cordòfon percudit: _____

- Cordòfon pinçat: _____

2.12) A veure si trobes els 6 instruments que s'han amagat en aquesta sopa de lletres:

S	B	O	N	G	O	S
			Y	P		
Y	G	X	N	S	V	F
			W	A		
C	H	I	Z	O	P	U
			D	N		
L	C	L	H	N	G	S
			G	D		
A	A	O	J	A	I	J
			C	E		
U	E	F	V	L	L	A
			B	R		
S	N	O	L	L	V	F

2.13) Com creus que un instrument sonarà més agut?

a) amb la corda més llarga o més curta? _____

b) amb la corda més tensada o menys tensada? _____

c) amb la corda més gruixuda o més prima? _____

2.14) Omple el següent quadre:

	Clavicèmbal	Oboè	Trombó de vares	Xilòfon	Reactable
Element que vibra					
Mecanisme o procediment que el fa vibrar					
Caixa de ressonància o ressonador					

2.15) Omple els buits o contesta a les preguntes:

- L'instrument de so més greu de la família de vent-metall és la _____
- Els instruments de percussió que no poden interpretar melodies pertanyen al grup dels de so _____
- La família de _____ té més representació en l'orquestra musical.
- Per què creus que els instruments de percussió es situen allunyats del director de l'orquestra?

_____

_____

2.16) Posa el nom de l'instrument o el de la persona que el toca, segons correspongui:

Instrument	Persona
El violí	
L'arpa	
	El/ la contrabaixista

El piano	
	El/ la violoncelista
La guitarra	

2.17) EL CLARINET. Digues si les afirmacions següents són correctes o no:

Té llengüeta amb doble canya.	☐
És un instrument aeròfon de metall.	☐
Té llengüeta simple (una canya).	☐
És un instrument aeròfon de fusta.	☐

2.18) Classifica tots els instruments de corda segons la forma de produir el so, fregant, pinçant o percudint: contrabaix, arpa, viola, clavicordi, guitarra, piano, clavicèmbal, violí, violoncel.

<u>Cordòfon fregat</u>	<u>Cordòfon percudit</u>	<u>Cordòfon pinçat</u>
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

2.19) Com creus que un instrument sonarà més agut?

- a) amb la corda més llarga o més curta? _____
 b) amb la corda més tensada o menys tensada? _____
 c) amb la corda més gruixuda o més prima? _____

2.20) Quin instrument sobre a cada línia?

Violí, guitarra, contrabaix, violoncel
 Violoncel, guitarra, arpa, clavicèmbal
 Orgue, clavicèmbal, piano, arpa

2.21) Veritat o fals:

- La timbala no forma part de la bateria.
- El bombo té un so greu i s'acciona amb un pedal.
- La timbala és l'únic membranòfon de so determinat.
- El violí és un instrument de corda fregada, com la guitarra.
- L'orgue és un aeròfon.
- El saxòfon és un aeròfon de metall.

- El violoncel és l'instrument més greu dels cordòfons fregats.
- La trompa és l'instrument més agut dels aeròfons de metall.
- La guitarra té normalment vuit cordes.
- El trombó i la tuba són del mateix grup que la trompa.
- La pandereta i el bombo són de la mateixa família.
- Les timbales són membranòfons de so determinat, mentre que la caixa és de so indeterminat.
- La trompeta té quatre pistons.

2.22) Escriu el nom de l'instrument al costat de cada conjunt de característiques:

membrana i sonalls: _____
 aeròfon de fusta i amb bisell: _____
 aeròfon de fusta i amb llengüeta simple: _____
 aeròfon de metall i sense pistó: _____
 percussió, pell i sons indeterminats: _____
 percussió, pell i sons determinats: _____

2.23) Classifica tots els instruments de vent segons el sistema d'introducció de l'aire: trombó, trompeta, oboè, clarinet, flauta travessera, saxòfon, trompa, tuba, flauta de bec, fagot.

<u>Broquet</u>	<u>Llengüeta simple</u>	<u>Llengüeta doble</u>	<u>Bisell</u>
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

2.24) Posa el número de cada concepte davant l'explicació que li correspon:

Pizzicato	Ho són el trombó de vares i l'acordió.
Xarles	És la part de l'instrument que està en vibració.
Idiòfons	També s'anomena embocadura.
Material que vibra	Es fa servir per tocar alguns cordòfons puntejats.
Taula harmònica	Nom tradicional de molts idiòfons i membranòfons.
Aeròfons	En aquests instruments, el material que vibra és el propi cos de l'instrument.

Pua	Actua com a ressonador en el piano.
Broquet	És una tècnica que consisteix en puntejar amb els dits les cordes d'un cordòfon fregat.
Instrument de percussió	Sense ells, els electròfons no sonarien.
Amplificador i altaveu	Té dos plats que xoquen quan es prem un pedal.

2.25) Busca a la sopa les paraules que es defineixen tot seguit. Els guions indiquen les lletres que tenen cada paraula.

La veu més greu de la família vent-fusta: _____

Que té 47 cordes i 7 pedals: _____

Més agut que el contrabaix: _____

La veu més greu de la família vent-metall: _____

Més petit que la flauta travessera: _____

De metall i tub enroscat: _____

Varis instruments circulars que es percuteixen amb maces:

_____

Agrupació instrumental que es compon de quatre famílies d'instruments:

_____

Instrument format per diferents barres de fusta de mides variades i que es percudeix amb baquetes: _____

2.26) Digues si és veritat o fals:

- El violí és un instrument de corda fregada, com la guitarra.
- La trompeta té quatre pistons.
- El clavecí és un cordòfon pinçat.
- L'orgue és un aeròfon.
- El saxòfon és un aeròfon de metall.
- El violoncel és l'instrument més greu dels cordòfons fregats.

- La trompa és l'instrument més agut dels aeròfons de metall.
- L'arpa té set pedals.
- El trombó i la tuba són del mateix grup que la trompa.
- El clarinet té llengüeta amb doble canya.

2.30) Com creus que un instrument sonaria més agut?

- Amb el tub més llarg o més curt? _____
- Amb el diàmetre del tub més ample o més estret? _____
- Bufant amb més o menys pressió? _____

2.31) Troba l'instrument que no correspon a la sèrie. Escribeu el tipus al qual pertany (cordòfon o membranòfon):

Triangle, contrabaix, metal·lòfon, cascavells, campanes de vidre i castanyoles.

2.32) Indica la resposta correcta. Els instruments aeròfons són els que:

- Els instrumentistes els mantenen lluny de terra mentre els toquen.
- Produeixen el so per la vibració d'una columna d'aire.
- L'aire és insuflat només per l'instrumentista.

3. LES VEUS

Utilitza aquest web per trobar les respostes adequades a les preguntes que se't plantegen a continuació: <http://grups.blanquerna.url.edu/m26/veu/>

3.1) Quines dues coses pots fer amb la veu? _____

3.2) Digues les 3 coses que tenen en comú la veu cantada i la veu parlada:

3.3) Com es produeix la veu?

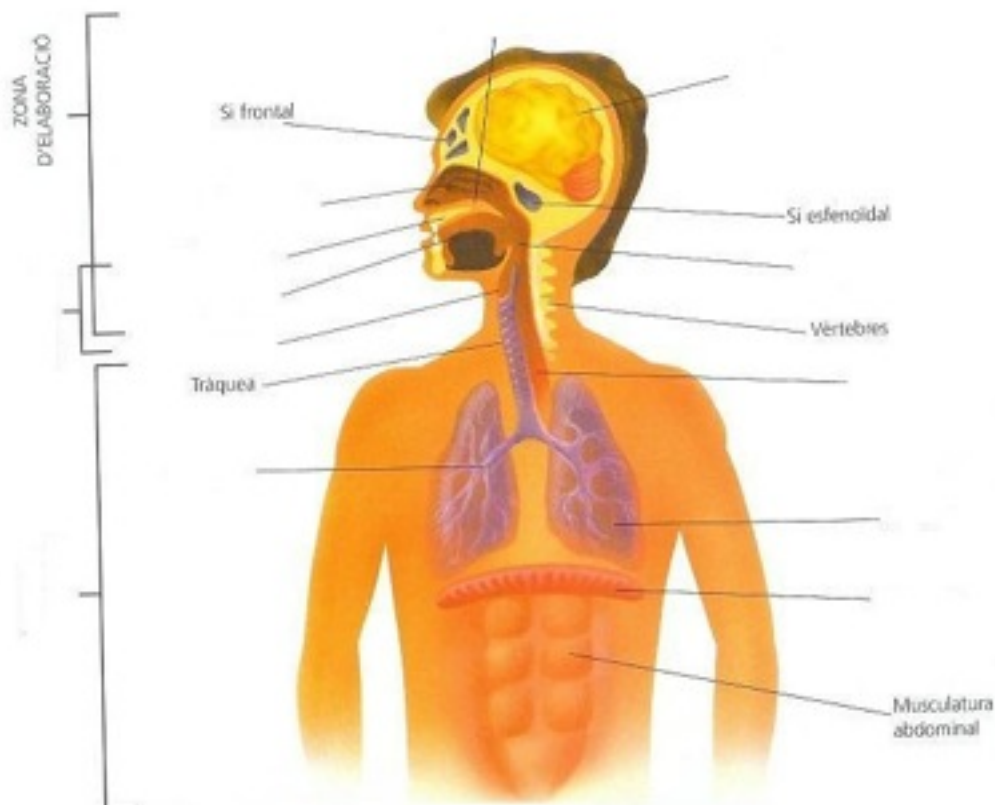

3.4) Completa amb les paraules que falten:

3.5) Quins tres òrgans essencials participen en la producció de la veu?

3.6) Quins tres ressonadors ajuden a amplificar el so de les cordes vocals?

3.7) Quines 2 funcions fan els pulmons?

3.8) Què fa el diafragma?

3.9) Com es classifiquen les veus femenines i quin nom tenen?

3.10) Com es classifiquen les veus masculines i quin nom tenen?

3.11) Quina és la veu més aguda femenina? Quina és la veu més greu femenina?

3.12) Quina és la veu més aguda masculina? Quina és la veu més greu masculina?

3.15) Què són les veus blanques?

ELS CONJUNTS VOCALS

Cantar en grup: un treball d'expressió musical

Cantar en grup és un treball en equip que requereix un esforç i uns objectius col·lectius, i el paper del director/a és molt important.

El director/a del conjunt vocal ha de conèixer a fons l'obra. És qui analitza l'època, el compositor i les característiques musicals de la peça a cantar. Un cop fet aquest treball, el director/a decideix com ha de treballar el grup a l'hora dels assajos.

El dia del concert davant del públic, el director només ha de fer gestos per fer recordar als cantants tot allò que s'ha assajat prèviament.

Un conjunt vocal és un grup de cantaires que interpreten conjuntament música vocal.

La música vocal pot ser música només cantada (s'anomena “a capella”) o **música cantada i acompanyada amb instruments.**

Quan és un conjunt vocal **només de dones**, diem que és un conjunt de **veus iguals**.

Quan són **només homes**, també és un conjunt de **veus iguals**.

Quan són **homes i dones** l'anomenem de **veus mixtes**.

Contesta aquestes preguntes:

3.16) Explica amb les teves paraules quina és la funció del director en un conjunt vocal:

3.17) Definició de “conjunt vocal”:

3.18) Si escoltem un grup de persones que canten una cançó sense acompanyament de cap instrument, diem que canten _____

Classificació dels conjunts vocals.

Petites agrupacions: de 2 a 9 cantants: duet, trio, quartet, quintet, sextet, septet, octeto i nonet.

Cor de cambra: no gaire nombrós (entre 10 i 20 cantants)

Cor o coral: a partir de 20 cantants, ja força gran el conjunt vocal.

Escolania: coral infantil que canta repertori religiós i depèn d'una església, monestir...
Exemple: l'Escolania del monestir de Montserrat.

Orfeó: agrupació coral de veus mixtes (homes i dones) moooooolt nombrós.

Altres conjunts vocals.

Cors de Clavé: agrupacions corals creades al s.XIX per Josep Anselm Clavé dins el món obrer de Catalunya. Cantaven cançons tradicionals i d'autors catalans.

Grups de caramelles: conjunts vocals que surten al carrer per l'època de Pasqua. Canten peces alegres per les cases, a canvi d'obsequis com menjar i dolços.

Grups d'havaneres: són conjunts vocals que acostumen a estar formats per 5 o 6 components, normalment homes que canten cançons marineres i s'acompanyen amb instruments característics com la guitarra i l'acordió.

3.19) Subratlla la millor definició de l'expressió “a capella” entre les 5 que trobaràs a continuació.

- interpretació instrumental en una església o capella.
- interpretació d'un conjunt vocal sense acompanyament instrumental.
- interpretació de música religiosa dirigida per un capellà.
- interpretació de música religiosa cantada en honor d'una capella o bisbe.
- interpretació de música simfònica en una església o capella.

3.20) Què vol dir conjunt de veus mixtes?

.....

.....

.....

3.21) Relaciona cadascun dels conceptes de la columna de l'esquerra amb la seva definició corresponent de la columna de la dreta:

Escolania	Agrupació vocal de veus mixtes generalment molt nombrosa.
Cor de Cambra	Conjunt vocal popular, de vegades amb acompanyament instrumental, lligat a les celebracions de Pasqua.
Orfeó	Coral infantil vinculada a una entitat religiosa.
Grup de caramelles	Conjunt coral format per pocs cantaires. Acostuma a ser de veus mixtes.

3.22) Quins instruments acostumen a acompanyar les interpretacions de les havaneres a Catalunya?

.....
.....
.....

3.23) Quan un conjunt vocal està format únicament per veus masculines, o veus femenines, rep el nom de _____

3.24) Què és un conjunt vocal?

.....
.....

3.25) Què és una escolania?

.....
.....
.....

Llegeix la següent informació sobre els cors de Clavé i contesta la última pregunta:

Cors de Clavé

Lligat al moviment nacionalista català de la Renaixença (segle XIX), Josep Anselm Clavé (1824-1874) va promoure les societats corals a Catalunya amb la fundació de l'Associació Euterpense, que posteriorment es va dir fundació de Cors de Clavé.

L'objectiu principal era acostar la cultura al món obrer de Catalunya. Organitzaven grans festivals corals, on també s'unificava el repertori i la manera d'interpretar les obres. Els cors eren molt nombrosos, normalment homes i amb un repertori català (tradicional), tot i que també cantaven autors estrangers.

3.26) Explica el que sàpigues sobre els cors de Clavé.

.....
.....
.....

RECORDA QUE HAS D'ESTUDIAR PER A L'EXAMEN.

Els exercicis seran semblants o iguals als que hi ha en aquest dossier.